Statsforvalteren i Rogaland

Vår dato: 07.07.2025
Vår ref: 2025/4709
Deres dato:
Deres ref:

STATENS VEGVESEN
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Kontakt saksbehandler
Erik Gisle Dirdal, 51 56 87 32

Korrigert inspeksjonsrapport - Tilsyn 2025 - industri - Kvitsøy - E39 Rogfast, E02 Rogfast Kvitsøytunnelen og Boknafjordtunnelen midt - Statens Vegvesen - frekvensbasert kontroll

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn hos STATENS VEGVESEN (virksomhetsnummer: 971 032 081) den 14.05.2025.

Rapporten ble opprinnelig oversendt den 16.06.2025. Etter skriftlig henvendelse fra Statens vegvesen den 30.06.2025 angående oppklaring med det akkrediterte laboratoriet vedørende Avvik 2. Det ble avklart at prosedyren som blir brukt av virksomheten samt den prosedyren Statsforvalteren refererte til er begge gjeldene, og opplysningene har blitt oppdatert i avviket. Tilbakemeldingen innehold også en kommentar til Avvik 3 og avviket er oppdatert til at det er produksjon av ferdigbetong som foregår på anlegget til virksomheten.

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet og frister
- Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet og frister

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i del 2.

Statsforvalteren avdekket avvik som dere må rette snarest

Statsforvalteren avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomheten har mangelfull skriftlig rutine for vedlikehold av utslippskritisk utstyr
- Avvik 2: Virksomheten har mangelfulle skriftlige dokumenter vedrørende prøvetaking
- Avvik 3: Virksomheten renser vann fra produksjon av ferdigbetong

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

STATENS VEGVESEN må snarest rette opp avvik. Dere må sende Statsforvalteren en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen 08.09.2025.

Statsforvalteren har anmerkninger

Vi har følgende anmerkninger:

- Anmerkning 1: Virksomheten bør formulere type prøvetaking gjennomført av automatisk vannprøvetaker i sin rutine

Anmerkning er et forhold som vi mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Varsel om gebyr

Statsforvalteren varsler at STATENS VEGVESEN må betale et gebyr for tilsynet. På bakgrunn av forventet ressursbruk tar vi sikte på å vedta et gebyr på kr. 51 900 Dette tilsvarer sats 1 for tilsyn av inntil en dags varighet. Vedtaket vil bli gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7.

Dere vil få et nytt brev med vedtak om gebyr.

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har anledning til å kommentere

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. jf. forvaltningsloven § 16. Eventuelle kommentarer må sendes Statsforvalteren innen to uker etter at dette brevet er mottatt.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til sfropost@statsforvalteren.no ved Erik Gisle Dirdal. Merk svaret med saksnummer 2025/4709 og tilsynsnummer 2025.027.I.SFRO.

Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomheten har mangelfull skriftlig rutine for vedlikehold av utslippskritisk utstyr

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsen til virksomheten 2019.0015.T av 07.01.2019 punkt 2.4 *Plikt til forebyggende vedlikehold* jf. forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 punkt 7

Beskrivelse av krav

I tillatelsen under punkt 2.4 står det «*For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert*.»

Internkontrollforskriften omhandler at det skal foreligge skriftlig dokumentasjon på å «*iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhets- lovgivningen.*»

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering
Under tilsynet kom det frem at virksomheten har mangelfull skriftlig rutine for vedlikehold av utslippskritisk utstyr samt dokumentasjon på gjennomført vedlikehold. Dette gjelder den automatiske vannprøvetakeren, vannføringsmåler, turbiditetsmåler samt pH sensor. Da dette er utslippskritisk utstyr må det foreligge skriftlige rutiner som beskriver hvor ofte, samt hvordan, vedlikehold og kalibrering skal foregå. Gjennomført vedlikehold og kalibrering må også dokumenteres.

Avvik 2: Virksomheten har mangelfulle skriftlige dokumenter vedrørende prøvetaking

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsen til virksomheten 2019.0015.T av 07.01.2019 punkt 2.*2* «*Plikt til å overholde grenseverdier*» samt punkt 9 «*Utslippskontroll – tunneldriving*»

Beskrivelse av krav
Tillatelsen punkt 2.2 beskriver at «*Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.*»

Punkt 9 omhandler «*Målinger/beregninger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp, og skal omfatte komponenter som er regulert gjennom grenseverdier, jf. vilkår 3.1. Målingene skal dokumentere at gjeldende krav i utslippstillatelsen og relevante forskrifter blir etterlevd.*»

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering
Under tilsynet kom det frem at virksomheten har mangelfull prøvetakingsrutine.

I de tilsendte dokumentene «Prosedyre vannprøvetaking» og «Prosedyre renseanlegg» under henholdsvis punkt 3.1 delpunkt 2 og punkt 4.3 delpunkt 2 opplyses det om at det skal tas kvartalsvis ukeblandeprøver av renset utslippsvann.
I tidligere korrespondanse med Statsforvalteren ble det avklart i epost av 28.02.2022 hvordan prøvetakningen skal gjennomføres, «*En kvartalsvis blandprøve er en samleprøve som er tatt gjennom hele kvartalet*.» Med andre ord ikke en ukeblandeprøve i kvartalet, men en samleprøve over hele kvartalet skal analyseres.

Statsforvalteren observerte i det tilsendte dokumentet «Prosedyre vannprøvetaking» at det var noe mangelfull beskrivelse av prosedyren for prøvetakning. I tillegg var det litt uklart hvilke prøvetakingsflasker som skal benyttes til hvilke prøver som skal tas. Under tilsynet svarte representant fra virksomheten på at det kom an på hvilken flaske de fikk, da noen skulle tilsettes kjemikalier før forsendelse. Det må gå klart frem i de interne dokumentene til virksomheten hvordan prøvene skal tas for hver av analyseparameterne for å sikre representative prøver for de faktiske utslippene som oppstår.

Avvik 3: Virksomheten renser vann fra produksjon av ferdigbetong

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsen til virksomheten 2019.0015.T av 07.01.2019 punkt 1 «*Tillatelsens ramme*», punkt 3.1 «*Utslippsbegrensninger - tunneldriving*» samt punkt 3.2.1 «*Rensing av utslipp*»

Beskrivelse av krav

I tillatelsen under punkt 1 står det «*Tillatelsen gjelder utslipp til sjø av anleggsvann fra tunnel- og riggområde ved tunneldriving av Rogfast entreprise E02. Verdier (utslippsmengder, volumer, arealer etc.) oppgitt i søknaden er lagt til grunn i denne tillatelsen. Ved vesentlige endringer skal virksomheten søke om endring av tillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.*»

Punkt 3.1 omhandler «*Følgende utslippsbegrensninger gjelder for midlertidig utslipp av renset avløpsvann fra tunneldriving, samt anleggs- og riggområdet.*»

I punkt 3.2.1 står det «*Vann fra tunneldriving, samt anleggs- og riggområde skal gå via renseanlegg med sandfang, slam- og oljeutskiller før utslipp til sjø. Renseanlegget skal dimensjoneres etter beregnet maksimal vannmengde. Oppholdstiden i sedimentasjonsbassenget skal være minimum 2 timer*.»

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

På området til virksomheten foregår det produksjon av ferdigbetong til bruk i tunellen. Betongprodusenten benytter entreprenørens eksiterende renseanlegg, noe som det går frem av punktene listet opp ovenfor fra tillatelsen at de ikke har tillatelse til å gjøre. Den ekstra vannmengden som tilføres kan føre til at renseanlegget blir underdimensjonert og ikke klarer å opprettholde sin oppholdstid eller sine utslippsgrenser. Dette vil i tillegg føre til en økt produksjon av slam som må håndteres forsvarlig.

Statsforvalteren har ved tidligere anledninger uttalt seg om at dette tilfellet ikke må finne sted. Dersom dette skulle være aktuelt må det søkes om en endring av tillatelsen. Statsforvalteren har mottatt og for tiden behandler søknad om utslipp fra produksjon av ferdigbetong.

Anmerkning 1: Virksomheten bør formulere type prøvetaking gjennomført av automatisk vannprøvetaker i sin rutine

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten bør formulere i «Prosedyre vannprøvetaking» vannprøvene skal tas ved hjelp av et automatisk, mengdeproporsjonalt prøvetakingssystem. Dette vil bidra med at det går frem av prosedyren at prøvene blir representative for avløpsvannet med tanke på den varierende vannstrømmen til renseanlegget. Virksomheten bekreftet for øvrig under tilsynet at den automatiske vannprøvetakeren tok mengdeproporsjonale prøver.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av STATENS VEGVESEN sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Statsforvalterens risikobaserte tilsyn.

Fra Statsforvalteren deltok:
- Kirsten Redmond Kristiansen
- Erik Gisle Dirdal

Kontaktperson hos STATENS VEGVESEN:
- Sveinung Brude

Anlegg kontrollert
Følgende anlegg tilhørende STATENS VEGVESEN ble kontrollert under tilsynet:
- E39 Rogfast, E02 Rogfast Kvitsøytunnelen og Boknafjord tunnelen midt, 4180 Kvitsøy

Tema kontrollert
Følgende tema ble kontrollert knyttet til [overordnet tilsynsområde, for eksempel: forurensende aktivitet]:
- Internkontroll
- Avfall
- Utslipp til vann

Regelverk
Tilsynet omfattet følgende regelverk:
- Utslippstillatelsen til Statens Vegvesen Region Vest – E02 Rogfast 2019.0015.T
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

Fremlagt dokumentasjon
Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:
- Riggplan, Rogfast Entreprise E02. Midtre del av Boknafjordtunnelen (Krossøy) (tilsendt 30.04.2025)
- Riggplan, Rogfast Entreprise E02. Midtre del av Boknafjordtunnelen (Krågøy) (tilsendt 30.04.2025)
- Riggplan, E02 Kvitsøy Tunnel (tilsendt 30.04.2025)
- Driftsjournal (20) (tilsendt 30.04.2025)
- Rogfast 02 Overvåkningsprogram i sjø (Rogfast E02 - Overvåkningsprogram i sjø ved utfylling og utslipp Krågøy/Krossøy, NO-145-YM, versjon J05) (tilsendt 30.04.2025)
- Prosedyre vannprøvetaking (E39 Rogfast, E02 Midtre del av Boknafjordtunellen, versjon 01) (tilsendt 30.04.2025)
- Prosedyre miljøovervåking sjøfylling (E39 Rogfast, E02 Midtre del av Boknafjordtunellen, versjon 01) (tilsendt 30.04.2025)
- MiljøriskenYMplanE02 (Byggherres miljørisikoanalyse tilhørende YM-plan, Veg- og tunnelprosjekt. Utfylling i sjø, E39 Rogfast E02 Kvitsøy) (tilsendt 05.05.2025)

- E39 Rogfast E02 YM-plan_A02 20250205 (Rogfast Entreprise E02 Boknafjorden midt og komplettering Kvitsøytunnelen, Mime:24/175565, versjon A02) (tilsendt 05.05.2025)
- Prosjekt 10057 – Beskrivelse Vannrenseanlegg – Rogfast E02 (tilsendt 30.04.2025)
- Prosedyre for renseanlegg (Prosedyre renseanlegg, E39 Rogfast- Entreprise E02- Midtre del av Boknafjordtunellen, versjon 01) (tilsendt 30.04.2025)
- Avviksmelding (AV-0004) (tilsendt 30.04.2025)
- Avviksmelding (0011) (tilsendt 30.04.2025)
- Avviksmelding (0006) (tilsendt 30.04.2025)
- Avviksmelding (AV-0017) (tilsendt 30.04.2025)
- Avviksmelding (AV-0017) (tilsendt 30.04.2025)
- Prosedyre avfallshåndtering (Prosedyre – avfallshåndtering, E39 Rogfast- Entreprise E02- Midtre del av Boknafjordtunellen, versjon 01) (tilsendt 22.05.2025)
- Prosedyre for slamhåndtering (Prosedyre for slamhåndtering, E39 Rogfast- Entreprise E02- Midtre del av Boknafjordtunellen, versjon 01) (tilsendt 22.05.2025)
- E39 Rogfast E02 Risikovurdering rev.0 01.10.2024 (tilsendt 22.05.2025)

Del 4: Annen informasjon

Andre forhold

Sammenblanding av farlig avfall
I miljøkontaineren ble det observert under tilsynet en sammenblanding av farlig avfall fraksjonene. Noe av dette avfallet skulle sorteres etter at det var kommet ut av tunellen, mens de andre fraksjonene skulle være ferdig sortert. Det er viktig at avfallet som produseres blir riktig sortert og behandlet. Virksomheten opplyste under tilsynet at de fører kontinuerlig kontroll samt forbedring av avfallssorteringen.

Dere har anledning til å kommentere rapporten
Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Statsforvalteren innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig
Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Statsforvalterens postjournal på einnsyn.no, i tråd med offentlighetsloven.

Med hilsen

Kirsten Redmond Kristiansen (e.f.)
fagleder forurensing

Erik Gisle Dirdal
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent